

Sygn. akt I ACa 1787/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Beata Kozłowska (spr.)

Sędziowie: SA Marzanna Góral

SO del. Anna Strączyńska

Protokolant: sekr. sądowy Sławomir Mzyk

po rozpoznaniu w dniu 13 lutego 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa I. K., M. W., J. C. i B. B. jako następcy prawnego M. B.

przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie (...) i Prezydentowi (...) W.

o zapłatę

na skutek apelacji powodów I. K., M. W., J. C. i M. B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 11 października 2016 r., sygn. akt I C 260/15

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie drugim w ten sposób, że nie obciąża I. K., M. W., J. C. i B. B., jako następcy prawnego M. B., kosztami procesu,

II. oddala apelację w pozostałym zakresie,

III. nie obciąża powodów kosztami postępowania apelacyjnego.

Anna Strączyńska Beata Kozłowska Marzanna Góral

Sygn. akt I ACa 1787/17

UZASADNIENIE

Powodowie I. K., M. G., J. C., M. B., G. K. pozwem z 13 marca 2015 r. wnieśli o zasądzenie od Skarbu Państwa – Wojewody (...) i Prezydenta (...) W. na rzecz:

1) I. K., M. G., J. C., M. B. kwoty po 426.341,66 zł. z odsetkami ustawowymi od dnia doręczenia Skarbowi Państwa pozwu do dnia zapłaty,

2) G. K. kwoty 852.683,33 zł. z odsetkami ustawowymi od dnia doręczenia Skarbowi Państwa pozwu do dnia zapłaty.

Powodowie wnieśli także o zasądzenie od pozwanego solidarnie zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu powodowie wskazali, że są spadkobiercami W. i K. K. Małżonkowie K. był właścicielami nieruchomości hipotecznej (...) o powierzchni 1343,89 m² położonej przy ul. (...).

Ponieważ decyzją z dnia 31 stycznia 2002 r. (...) Samorządowe Kolegium Odwoławcze stwierdziło nieważność orzeczenia Prezydium Rady Narodowej (...) W. nr (...) z dnia 4 grudnia 1967 r., o nieprzyznaniu byłym właścicielom własności czasowej tejże nieruchomości, powodowie domagają się odszkodowania za sprzedane lokale położone w budynku na przedmiotowej nieruchomości.

W piśmie procesowym z dnia powodowie wnieśli o zasądzenie na rzecz:

- a) I. K. kwoty 491 987,33 zł z odsetkami ustawowymi z tytułu opóźnienia poczynawszy od 14 dnia po dniu doręczenia pozwanemu Skarbowi Państwa opinii z dnia 7 marca 2016 r., do dnia faktycznej zapłaty (co stanowi 1/6 części spadku);
- b) M. G. kwoty 491 987,34 zł z odsetkami ustawowymi z tytułu opóźnienia poczynawszy od 14 dnia po dniu doręczenia pozwanemu Skarbowi Państwa opinii z dnia 7 marca 2016 r. do dnia faktycznej zapłaty (co stanowi 1/6 części spadku);
- c) J. C. kwoty 491 987,33 zł z odsetkami ustawowymi z tytułu opóźnienia poczynawszy od 14 dnia po dniu doręczenia pozwanemu Skarbowi Państwa opinii z dnia 7 marca 2016 r., do dnia faktycznej zapłaty (co stanowi 1/6 części spadku);
- d) G. K. kwoty 983 974,67 zł z odsetkami ustawowymi z tytułu opóźnienia poczynawszy od 14 dnia po dniu doręczenia pozwanemu Skarbowi Państwa opinii z dnia 7 marca 2016 r., do dnia faktycznej zapłaty; (co stanowi 2/6 części spadku);
- e) M. B. kwoty 491 987,34 zł z odsetkami ustawowymi z tytułu opóźnienia poczynawszy od 14 dnia po dniu doręczenia pozwanemu Skarbowi Państwa opinii z dnia 7 marca 2016 r., do dnia faktycznej zapłaty (co stanowi 1/6 części spadku);

Pozwany Skarb Państwa – Wojewoda (...) i Prezydent (...) W. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na rzecz pozwanego Skarbu Państwa kosztów postępowania, w tym na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwany wskazał, że nie zostało jeszcze zakończone postępowanie administracyjne, albowiem pozostał do rozpatrzenia wniosek dekretowy co do części nieruchomości, nie rozstrzygnięta została kwestia przyznania ewentualnie nieruchomości zamiennej. Ponadto nie został wykazany związek przyczynowy pomiędzy decyzjami o sprzedaży lokali a dochodzoną szkodą. Pozwany podniósł także zarzut przedawnienia roszczenia.

Wyrokiem z dnia 11 października 2016 r. Sąd Okręgowy w Warszawie:

I. oddalił powództwo;

II. zasądził od powodów I. K., M. G., J. C., M. B., G. K. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwoty po 7200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Swe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych i ocenach prawnych:

Nieruchomość hipoteczna (...) o powierzchni 1343,89 m² uregulowana była na imię W. i K. małżonków K..

Orzeczeniem administracyjnym nr (...) z dnia 4 grudnia 1967 r. Prezydium Rady Narodowej (...) W. odmówiło K. i W. K. przyznania prawa własności czasowej do gruntu nieruchomości położonej przy ul. (...) ozn. hip. (...).

Decyzją z dnia 31 stycznia 2002 r. (...) Samorządowe Kolegium Odwoławcze stwierdziło nieważność orzeczenia Prezydium Rady Narodowej (...) W. nr (...) z dnia 4 grudnia 1967 r.

Decyzją Prezydenta (...) W. Nr (...) z dnia 23 marca 2011 r. (znak (...)), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 7 października 1948 r. złożonego przez W. i K. K. o ustanowienie prawa własności czasowej do gruntu położonego w W. przy ul. (...), oznaczonego hipotecznie jako hip. (...), ustanowiono na 99 lat prawo użytkowania wieczystego do udziału wynoszącego 0,681 w gruncie o powierzchni 438 m⁽²⁾, położonego w W. przy ul. (...), opisanego w ewidencji gruntów jako działka (...) z obrębu (...) uregulowanego w KW (...) na rzecz I. K. w udziale wynoszącym 0,1135 części, M. G. w udziale wynoszącym 0,1135 części, J. C. w udziale wynoszącym 0,1135 części, G. K. w udziale wynoszącym 0,2270 części oraz M. B. w udziale wynoszącym 0,1135 części. Jednocześnie na mocy w/w decyzji Prezydent (...) W. odmówił ustanowienia prawa użytkowania wieczystego do udziału wynoszącego 0,319 części w gruncie stanowiącym dz. ew. (...) z obrębu (...) uregulowanej w KW (...).

Obecnie przedmiotowa nieruchomość hipoteczna wchodzi w skład następujących działek:

- 1) dz. ew. nr (...) o pow. 438 m⁽²⁾ w obrębie (...), uregulowaną w KW (...), działka w obrysie budynku mieszkalnego;
- 2) dz. ew. nr (...) o pow. 269 m⁽²⁾ w obrębie (...) stanowiącą podwórkę;
- 3) dz. ew. nr (...) o łącznej powierzchni 7871 m⁽²⁾ w obrębie (...), uregulowaną w KW (...), działka stanowiąca podwórkę osiedlowe.

Powodowie są następcami prawnymi byłych właścicieli nieruchomości (...).

Skarb Państwa w konsekwencji wydania decyzji Prezydium Rady Narodowej (...) W. nr (...) z dnia 4 grudnia 1967 r., rozporządził nieruchomością poprzez wydanie decyzji zezwalających na sprzedaż i wyodrębnienie lokali w wykonaniu, których wydzielił i sprzedał na rzecz osób trzecich następujące lokale:

1. lokal nr (...) o powierzchni 47,75 m⁽²⁾ na podstawie decyzji Kierownika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielnicego W. - W. Nr (...) z dnia 30 grudnia 1986 r.
2. lokal nr (...) o powierzchni 43,42 m⁽²⁾ na podstawie decyzji Kierownika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielnicego W. - W. Nr (...) z dnia 12 lutego 1987 r.
3. lokal nr (...) o powierzchni 43,70 m² na podstawie decyzji Kierownika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielnicego W. - W. Nr (...) z dnia 12 grudnia 1989 r.
4. lokal nr (...) o powierzchni 77,55 m² na podstawie decyzji Naczelnika Urzędu Dzielnicego W.-W. Nr (...) z dnia 30 grudnia 1981 r.

5. lokal nr (...) o powierzchni 46,56 m⁽²⁾ na podstawie decyzji Kierownika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielnicego W. - W. z dnia Nr (...) z dnia 7 października 1989 r.
6. lokal nr (...) o powierzchni 58,96 m⁽²⁾ na podstawie decyzji Naczelnika Urzędu Dzielnicego W. - W. Nr (...) z dnia 29 grudnia 1980 r. 7. Lokal nr (...) o powierzchni 66,30 m⁽²⁾ na podstawie decyzji Kierownika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielnicego W. - W. Nr (...) z dnia 29 września 1989 r.
8. lokal nr (...) o powierzchni 66,30 m² na podstawie decyzji Kierownika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielnicego W. - W. Nr (...) z dnia 27 grudnia 1989 r.
9. lokal nr (...) o powierzchni 61,07 m² na podstawie decyzji Naczelnika Urzędu Dzielnicego W.-W. Nr (...) z dnia 30 października 1980 r.

Dnia 9 stycznia 2013 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. (...) stwierdziło, że decyzja Kierownika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielniczowego W. - W. Nr (...) z dnia 30 grudnia 1986 r., orzekająca o sprzedaży lokalu nr (...) położonego w W. przy ul. (...), została wydana z naruszeniem prawa, jednakże nie można było stwierdzić jej nieważności z powodu nieodwracalnych skutków prawnych.

Decyzją z dnia 9 stycznia 2013 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. (...) stwierdziło, że decyzja Kierownika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielniczowego W. - W. Nr (...) z dnia 12 lutego 1987 r., orzekająca o sprzedaży lokalu nr (...) położonego w W. przy ul. (...), została wydana z naruszeniem prawa, jednakże nie można było stwierdzić jej nieważności z powodu nieodwracalnych skutków prawnych.

Decyzją z dnia 9 stycznia 2013 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. (...) stwierdziło, że decyzja Kierownika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielniczowego W. - W. Nr (...) z dnia 12 grudnia 1989 r., orzekająca o sprzedaży lokalu nr (...) położonego w W. przy ul. (...), została wydana z naruszeniem prawa, jednakże nie można było stwierdzić jej nieważności z powodu nieodwracalnych skutków prawnych.

Decyzją z dnia 15 kwietnia 2013 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. (...) stwierdziło, że decyzja Naczelnika Urzędu Dzielniczowego W. - W. Nr (...) z dnia 30 grudnia 1981 r. (znak ...) orzekająca o sprzedaży lokalu nr (...) położonego w W. przy ul. (...), została wydana z naruszeniem prawa, jednakże nie można było stwierdzić jej nieważności z powodu nieodwracalnych skutków prawnych.

Decyzją z dnia 15 kwietnia 2013 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. (...) stwierdziło, że decyzja Kierownika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielniczowego W. - W. Nr (...) z dnia 7 października 1989 r., orzekająca o sprzedaży lokalu nr (...) położonego w W. przy ul. (...), została wydana z naruszeniem prawa, jednakże nie można było stwierdzić jej nieważności z powodu nieodwracalnych skutków prawnych.

Decyzją z dnia 15 kwietnia 2013 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. (...) stwierdziło, że decyzja Naczelnika Urzędu Dzielniczowego W. - W. Nr (...) z dnia 29 grudnia 1980 r. (znak ...), orzekająca o sprzedaży lokalu nr (...) położonego w W. przy ul. (...), została wydana z naruszeniem prawa, jednakże nie można było stwierdzić jej nieważności z powodu nieodwracalnych skutków prawnych.

Decyzją z dnia 28 czerwca 2013 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. (...) stwierdziło, że decyzja Kierownika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielniczowego W. - W. Nr (...) z dnia 29 września 1989 r. orzekająca o sprzedaży lokalu nr (...) położonego w W. przy ul. (...), została wydana z naruszeniem prawa, jednakże nie można było stwierdzić jej nieważności z powodu nieodwracalnych skutków prawnych.

Decyzją z dnia 28 czerwca 2013 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. (...) stwierdziło, że decyzja Kierownika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielniczowego W. - W. Nr (...) z dnia 27 grudnia 1989 r. orzekająca o sprzedaży lokalu nr (...) położonego w W. przy ul. (...), została wydana z naruszeniem prawa, jednakże nie można było stwierdzić jej nieważności z powodu nieodwracalnych skutków prawnych.

Decyzją z dnia 28 czerwca 2013 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. (...) stwierdziło, że decyzja Naczelnika Urzędu Dzielniczowego W. - W. Nr (...) z dnia 30 października 1980 r. orzekająca o sprzedaży lokalu nr (...) położonego w W. przy ul. (...), została wydana z naruszeniem prawa, jednakże nie można było stwierdzić jej nieważności z powodu nieodwracalnych skutków prawnych.

Wnioskiem o zawezwanie do próby ugodowej z dnia 23 marca 2014 r. powodowie I. K., M. G., J. C., G. K. i M. B. wezwali Skarb Państwa - Wojewodę (...) oraz (...) W. do zawarcia ugody w przedmiocie odszkodowania za wydanie decyzji lokalowych z naruszeniem art 156 § 1 k.p.a. dotyczących lokali Nr (...) pochodzących z budynku przy ul. (...) ozn. H. (...). Do zawarcia ugody nie doszło.

Na gruncie tych okoliczności faktycznych Sąd Okręgowy uznał, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Powodowie w niniejszym postępowaniu wnieśli o zasądzenie odszkodowania, gdyż nie uzyskali własności lokali mieszkalnych w przedmiotowym budynku oraz związanego z własnością lokali udziałów w nieruchomości wspólnej. Powstanie szkody powodowie wywodzili z decyzji o sprzedaży lokali, które to decyzje zostały uznane za wydane z naruszeniem prawa.

Podstawą formalnoprawną dochodzonego w niniejszej sprawie roszczenia jest art. 160 § 1 k.p.a.

Przesłankami odpowiedzialności odszkodowawczej jest powstanie szkody oraz istnienie normalnego związku przyczynowego pomiędzy szkodą a zdarzeniem, które ją wywołało. Punktem wyjścia przy badaniu istnienia normalnego związku przyczynowego jest ustalenie, czy fakt wskazany jako przyczyna szkody stanowi *conditio sine qua non* jej wystąpienia, tj. czy szkoda nastąpiłaby również wtedy, gdyby nie doszło do wydania decyzji niezgodnej z prawem oraz czy zaistniała szkoda jest normalnym następstwem zdarzenia wskazanego jako jej przyczyna.

Zdaniem Sądu Okręgowego niezasadne jest przyjęcie przez powodów, że źródłem szkody są decyzje sprzedażowe lokali mieszkalnych, albowiem roszczenie odszkodowawcze powodów powstało już w dacie, w której ostateczną stała się decyzja stwierdzająca nieważność decyzji dekretowej. W tej bowiem dacie zostały spełnione wszystkie przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa: zdarzenie szkodzące w postaci wydania decyzji dekretowej, szkoda w postaci niemożność uzyskania własności przedmiotowych lokali oraz związane z własnością lokali udziały w nieruchomości wspólnej, związek przyczynowy pomiędzy zdarzeniem szkodzącym a szkodą – stwierdzenie nieważności decyzji dekretowej w postępowaniu nadzorczym.

Mając te wszystkie względy na uwadze, Sąd uznał, że zgłoszone przez powodów roszczenie jest niezasadne, zatem uznał, że nie ma konieczności szerszego omawiania dalszych zarzutów podniesionych przez stronę pozwaną, w tym zarzutu przedawnienia.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i art. 113 ust.4 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010r., Nr 152, poz. 1016 ze zm.).

Apelację od tego wyroku wnieśli powodowie, przy czym apelacja powoda G. K. została odrzucona.

Powodowie zaskarżyli wyrok w części oddalającej powództwo w całości (pkt I) oraz co do zasądzenia od powodów I. K., M. G., J. C., M. B. oraz G. K. po 7200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt II).

Powodowie zarzucili:

I. naruszenie prawa materialnego, tj.:

1. art. 361 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 363 § 1 k.c. z art. 160 § 1 k.p.a. w zw. z art. 5 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 162 poz. 1692) w zw. z art. 7 ust. 1 i 2 dekretu z dnia 26 października 1945 r., o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze (...) W. (Dz.U. Nr 50 poz. 279) - dalej „dekret (...)” przez błędną wykładnię polegającą na wadliwym przyjęciu, iż roszczenie odszkodowawcze powodów powstało w dacie w której stała się ostateczna decyzja stwierdzająca nieważność decyzji o odmowie przyznania prawa własności czasowej gruntu (dalej „decyzja dekretowa”), a w konsekwencji na wadliwym przyjęciu, iż nie zachodzi adekwatny związek przyczynowy pomiędzy wydaną z naruszeniem art. 156 § 2 k.p.a. w zw. z art. 158 § 2 k.p.a. decyzją zezwalającą na wyodrębnienie i sprzedaż lokali z budynku spełniającego warunki art. 5 dekretu (...) wraz z ustanowieniem prawa wieczystego użytkowania gruntu (dalej „decyzja lokalowa”), w ciągu zdarzeń zainicjowanych wyeliminowaną z obrotu prawnego jako nieważną decyzją dekretową, a szkodą (uszczerbkiem) poniesioną przez dawnych właścicieli, polegającą na definitywnej utracie powierzchni sprzedanych lokali z budynku spełniającego warunki art. 5 dekretu (...) wraz uszczupleniem roszczenia o ustanowienie prawa wieczystego użytkowania udziału w gruncie, podczas gdy wydanie nieważnej decyzji odmawiającej ustanowienia prawa wieczystego użytkowania nieruchomości oraz przejmującej na rzecz Skarbu Państwa budynek spełniający warunki art. 5 dekretu (...) stworzyło warunki do rozporządzenia budynkiem przez Skarb Państwa, a tym samym wydania z naruszeniem art. 156 k.p.a.

w zw. z art. 158 k.p.a. decyzji lokalowych, co w konsekwencji oznacza, iż pomiędzy wydaniem decyzji lokalowej - jako ogniwem w łańcuchu zdarzeń, a szkodą istnieje wieloczłonowy adekwatny związek przyczynowy, uzasadniający przypisanie odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbowi Państwa, co spowodowało nierozpoznanie istoty sprawy, tj. naruszenie art. 386 pkt 4 k.p.c.;

II. naruszanie przepisów prawa procesowego, tj.:

1. art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 217 § 1 i 2 k.p.c. przez sporządzenie uzasadnienia zaskarżonego wyroku w sposób uniemożliwiający ustalenie czy doszło do rozważań sądu pierwszej instancji odnośnie oceny ostatecznie sformułowanego, na podstawie pisma z dnia 29 września 2016 r., żądania zapłaty odszkodowania na rzecz każdego z powodów, a w konsekwencji brak możliwości kontroli zaskarżonego wyroku w toku postępowania apelacyjnego oraz wyświetlenia toku rozumowania sądu pierwszej instancji;

2. art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 109 § 2 k.p.c. w zw. z art. 72 § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r., o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz. U. 2016 Nr 1313) poprzez zasądzenie na rzecz Skarbu Państwa zastępowanego przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa od każdego z powodów będących współuczestnikami formalnymi, kwotę w wysokości stawki minimalnej przewidzianej § 6 pkt 7 rozporządzenia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.), podczas gdy Skarbowi Państwa Prokuraturii Generalnej z uwagi na wygranie sprawy, powinien przysługiwać co najwyżej zwrot kosztów procesu w wysokości odpowiadającej wynagrodzeniu jednego pełnomocnika od wszystkich powodów łącznie;

3. art. 102 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 109 § 2 k.p.c. w zw. z art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r., o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz. U. 2016 Nr 1313) poprzez jego niezastosowanie pomimo, że istniały okoliczności uzasadniające odstąpienie od zasądzenia na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa od każdego z powodów kosztów zastępstwa procesowego z uwagi na charakter roszczenia mającego wyrównać szkodę wywołaną bezprawnymi działaniami organów państwa w minionym ustroju, jak również subiektywne przekonanie powodów o zasadności powództwa uwarunkowane jednolitą linią orzecznictwa sądowego uporządkowaną uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2014 r., (sygn. III CZP 49/14).

Powodowie wnieśli o zmianę wyroku poprzez uwzględnienie roszczeń w całości i zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa - Wojewody (...) oraz Prezydenta (...) W. na rzecz każdego z powodów kosztów procesu.

Powodowie wnieśli również o zasądzenie od Skarbu Państwa zastępowanego przez Wojewodę (...) oraz Prezydenta (...) W. na rzecz każdego z powodów kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego za instancje odwoławczą.

Powodowie, w ramach wniosku ewentualnego, wnosili też o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania oraz pozostawienie sądowi pierwszej instancji rozstrzygnięcia o kosztach.

Pozwany Skarb Państwa w odpowiedzi na apelację wniósł o oddalenie apelacji powodów.

W toku postępowania apelacyjnego powódka M. G. zmieniła nazwisko na W.. Z kolei powódka M. B. zmarła i w jej miejsce wstąpił B. B., jako następca prawny.

W piśmie procesowym z dnia 28 stycznia 2019 r. powodowie podnieśli dalsze zarzuty naruszenia prawa materialnego, wskazując na naruszenie:

- art. 361 § 1 i 2 k.c. w zw. w zw. z art. 160 § 1 i 2 k.p.a. w zw. z art. 5 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy kodeks cywilny i niektórych innych ustaw (Dz. U Nr 50 poz. 279) w zw. z art. art. 7 ust. 1 i 2 w zw. z 5 dekretem z dnia 26 października 1945 r., o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze (...) W. (Dz. U. Nr 50 poz. 279) oraz art. 123 § 1 pkt 1 k.c. wskazując, że złożony stany faktyczny uzasadniający odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa obejmował również nieważną decyzję dekretową jako zdarzenie szkodzące,

- art. 361 § 1 k.c. w zw. z art. 2, art. 45 oraz art. 77 Konstytucji RP poprzez błędną jego wykładnię i w konsekwencji błędne przyjęcie, że decyzje zezwalające na sprzedaż lokali w budynku posadowionym na gruncie znacjonalizowanym na podstawie dekretu (...), wobec których stwierdzono w postępowaniu administracyjnym ich wydanie z naruszeniem prawa (art. 158 § 2 k.p.a.), nie pozostają w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą w postaci utraty własności lokali sprzedanych, w sytuacji gdy w chwili wniesienia pozwu i w chwili orzekania ugruntowany był w orzecznictwie pogląd o istnieniu w tego typu sprawach wieloczołowego (pośredniego) związku przyczynowego zakładającego, że w adekwatnym związku przyczynowym pozostaje każde zdarzenie prawne zwiększające prawdopodobieństwo zaistnienia szkody (zob. post. SN z dnia 12 marca 2010 roku III CZP 129/09; wyrok SN z dnia 19 czerwca 2008 roku, V CSK18/08, wyroku SN z dnia 04 października 2012 roku, I CSK 665/11, uchwała składu trzech sędziów III CZP 49/14) i powód nie powinien ponosić konsekwencji zmiany interpretacji przepisów w trakcie trwania sprawy;

- art. 361 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 363 § 1 k.c. w zw. z art. 160 § 1 i 6 k.p.a. w zw. z art. 5 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r., o zmianie ustawy Kodeks cywilny i niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 169 poz. 1692) w zw. z art. 7 ust. 1 i 2 dekretu z dnia 26 października 1945 r., o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze (...) W. (Dz.U. Nr 50 poz. 279) na skutek nieprzeprowadzenia oceny odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa za wydanie nieważnej decyzji Prezydium Rady Narodowej w (...) W. z dnia 4 grudnia 1967 r., w sytuacji, gdy wniosek dekretowy został rozpoznany dopiero na podstawie decyzji Prezydenta (...) W. z dnia 31 marca 2011 r., a wniosek o zawezwanie do próby ugodowej odnośnie szkody wywołanej wydaniem nieważnej decyzji dekretowej zgłoszony w dniu 23 marca 2014 r., podczas gdy w dacie wydania decyzji nadzorczej Samorządowego Kolegium Odwoławczego z dnia 31 stycznia 2002 r., jak również w dacie rozpoznania przez Prezydenta (...) W. na podstawie decyzji z 23 marca 2011 r. wniosku dekretowego, orzecznictwo sądów stało na stanowisku, iż nie biegnie termin przedawnienia roszczenia odszkodowawczego za wydanie nieważnej decyzji odmawiającej przyznania prawa własności czasowej (użytkowania wieczystego) do czasu „ponownego” rozpoznania wniosku dekretowego, a w konsekwencji powodowie nie mogą ponosić negatywnych konsekwencji „nowej” odmiennej wykładni przepisu, skoro występowały usprawiedliwione różnice stanowisk w orzecznictwie sądów i przemawia za tym wzgląd na inne wartości chronione przez porządek prawny, zaś powodowie podejmowali działania zmierzające do dochodzenia roszczenia odszkodowawczego, zgodnie z aktualnym w ówczesnym czasie orzecznictwem sądów; co w konsekwencji prowadzi do nierozpoznania istoty sprawy.

Odwołując się do stanowiska Sądu Najwyższego zaprezentowanego w wyroku z dnia 27 czerwca 2018 r. o sygn. I CSK 335/16 oraz w wyroku z dnia 15 czerwca 2018 r. o sygn. I CSK 393/16, wydanym już po zapadnięciu uchwały Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2018 r. (III CZP 46/17), w zbliżonym stanie faktycznym i prawnym, powodowie wnieśli o uzupełnienie postępowania dowodowego poprzez:

- dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego rzeczoznawcy majątkowego do spraw wyceny nieruchomości celem ustalenia wartości rynkowej następujących lokali pochodzących z budynku położonego w W. przy ul. (...) wraz z udziałem w częściach wspólnych nieruchomości oraz prawa użytkowania wieczystego, wedle cen aktualnych w dacie sporządzenia opinii, zgodnie ze stanem tych lokali w 4 grudnia 1967 r., przy uwzględnieniu obciążeń prawnych wynikających z przepisów o publicznej gospodarce lokalami;
- wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 15 października 2013 r., w przedmiocie skreślenia skargi w sprawie P. przeciwko Polsce (skarga Nr 22279/04) na okoliczność przyczyn dla których doszło do skreślenia skargi P. przeciwko Polsce oraz stanowiska Rządu Polskiego zapewniającego ETPCZ o możliwych środkach odwoławczych (zaskarżania) w sprawach dotyczących odszkodowania za wydanie bezprawnych decyzji dotyczących sprzedaży lokali, oraz stabilizacji orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego tej możliwości.

Skarżący wnieśli o zmianę w całości wyroku w pkt I poprzez uwzględnienie ich roszczeń, zmianę w całości postanowienia w przedmiocie kosztów postępowania zawartą w pkt II wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa - Wojewody (...) na rzecz każdego z powodów kosztów procesu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powodów nie zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie nie ma sporu pomiędzy stronami, iż roszczenia powodów winny być oceniane na gruncie art. 160 k.p.a. Osią sporu była natomiast kwestia tego czy decyzje poprzedzające sprzedaż poszczególnych lokali w budynku należącym do poprzedników prawnych powodów, mogą być uznane za źródło szkody polegającej na utracie własności lokali, które zostały sprzedane po wydaniu orzeczenia z dnia 4 grudnia 1967 r. o odmowie ustanowienia na rzecz poprzedników prawnych powodów prawa własności czasowej do nieruchomości.

Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, iż roszczenie odszkodowawcze powodów powstało już w dacie, w której stała się ostateczna decyzja SKO z dnia 31 stycznia 2002 r. stwierdzająca nieważność decyzji dekretowej z dnia 4 grudnia 1967 r. W tej bowiem dacie zostały spełnione wszystkie przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa: zdarzenie szkodzące w postaci wydania decyzji dekretowej, szkoda w postaci niemożność uzyskania własności przedmiotowych lokali oraz związane z własnością lokali udziały w nieruchomości wspólnej, związek przyczynowy pomiędzy zdarzeniem szkodzącym a szkodą – stwierdzenie nieważności decyzji dekretowej w postępowaniu nadzorczym. To stanowisko Sądu Okręgowego należy odczytać jako stwierdzające, że szkoda powodów powstała już na skutek wydania decyzji dekretowej z dnia 4 grudnia 1967 r.

Trafność stanowiska Sądu Okręgowego w tym zakresie potwierdził Sąd Najwyższy w uchwale siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 28 marca 2018 r. o sygn. III CZP 46/17. Sąd Najwyższy stwierdził, że w razie stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej utrzymującej w mocy decyzję odmawiającą ustanowienia na rzecz byłego właściciela nieruchomości prawa użytkowania wieczystego na tej nieruchomości na podstawie przepisów dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze (...) (Dz. U. Nr 50, poz. 279 z późn. zm.), źródłem poniesionej przez niego (następców prawnych) szkody nie jest decyzja wydana z naruszeniem prawa, zezwalająca na sprzedaż lokali w budynku położonym na tej nieruchomości.

Sąd Najwyższy wyjaśnił, że niezgodna z prawem decyzja dekretowa spowodowała szkodę w postaci utraty prawa własności budynku, w którym położone były sprzedane później lokale mieszkalne. W konsekwencji sprzedaż tych lokali przez Skarb Państwa jako nowego właściciela nie miała znaczenia dla powstania szkody polegającej na utracie prawa własności lokali, zatem związek przyczynowy w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. występuje tylko między decyzją dekretową a szkodą wyrządzoną byłym właścicielom (ich następcom prawnym) wskutek pozbawienia ich prawa własności nieruchomości i odmówienia przyznania prawa własności czasowej. Nie występuje natomiast związek przyczynowy stanowiący podstawę dochodzenia odszkodowania między uznaną za wydaną z naruszeniem prawa decyzją o zgodzie na zbycie lokali mieszkalnych w budynku znajdującym się na wywłaszczonym gruncie a szkodą. Decyzje zezwalające na sprzedaż lokali nie powodują uszczerbku w majątku zainteresowanych a jedynie mają znaczenie dla powstania nieodwracalnych skutków prawnych pierwotnej decyzji dekretowej. Z chwilą wydania decyzji nadzorczej o nieważności decyzji dekretowej osoby uprawnione dowiadują się, że w skład nieruchomości nie wchodziły zbyte lokale mieszkalne i że ze względu na sposób ich nabycia od Skarbu Państwa i towarzyszącą temu dobrą wiarę nabywców odzyskanie ich w naturze jest niemożliwe. Decyzje dotyczące sprzedaży lokali nie mogą zatem stanowić samodzielnego zdarzenia wyrządzającego szkodę. U źródła szkody zawsze leży decyzja dekretowa.

Uchwale tej nie została nadana moc zasady prawnej, ale, zdaniem Sądu Apelacyjnego, to właśnie ta uchwała w sposób prawidłowy wyjaśnia wątpliwości co do związku przyczynowego pomiędzy szkodą powodów określaną jako utrata własności lokali, a zdarzeniem szkodzącym. Zaprezentowane w tej uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego stanowisko potwierdza trafność stanowiska Sądu Okręgowego zajętego w niniejszej sprawie. Decyzje poprzedzające sprzedaż lokale mieszkalne w budynku należącym do poprzedników prawnych powodów nie stanowiły źródła szkody, mają jedynie znaczenie dla powstania nieodwracalnych skutków prawnych pierwotnej decyzji dekretowej. Źródłem szkody, której kompensacji domagają się powodowie, była tzw. decyzja dekretowa.

Wobec zaprezentowanego przez powodów, reprezentowanych przez zawodowego pełnomocnika, uzasadnienia prawnego roszczeń, odwołującego się do decyzji sprzedażowych, jako źródła szkody, Sąd Okręgowy skoncentrował się na ocenie tej właśnie kwestii. Jednakże, zdaniem Sądu Apelacyjnego, analiza prawna Sądu Okręgowego nie

wyczerpuje istoty sporu. Jak bowiem wskazuje treść pozwu, powodowie uzasadniali swe żądanie zarówno wadliwymi decyzjami lokalowymi, jak i orzeczeniem odmawiającym przyznania poprzednikom prawnym powodów własności czasowej. Przytoczona podstawa faktyczna roszczeń odnosiła się także do okoliczności związanych w wydaniem decyzji obejmującej odmowę przyznania prawa użytkowania wieczystego, której nieważność została stwierdzona decyzją nadzorczą Samorządowego Kolegium Odwoławczego z dnia 31 stycznia 2002 r. stwierdzającą nieważność orzeczenia Prezydium Rady Narodowej (...) W. nr (...) z dnia 4 grudnia 1967 r.

Trzeba przy tym zauważyć, że w toku postępowania pierwszoinstancyjnego pozwany Skarb Państwa wskazywał, iż to decyzja z dnia 4 grudnia 1967 r. winna być uznana za źródło szkody i co do tak skonstruowanego roszczenia podniósł zarzut przedawnienia. Również Sąd Okręgowy uznał, że źródłem szkody powodów jest tzw. decyzja dekretowa, przy czym swój wywód prawny ograniczył do oceny zasadności roszczeń odszkodowawczych wywodzonych li tylko z decyzji sprzedażowych.

Zasadniczo zgodzić się należy z pozwanym, iż kwestę przedawnienia roszczeń powodów należy ocenić na gruncie art. 160 § 6 k.p.a., który stanowi, iż roszczenie o odszkodowanie przedawnia się z upływem trzech lat od dnia, w którym stała się ostateczna decyzja stwierdzająca nieważność decyzji wydanej z naruszeniem przepisu art. 156 § 1 albo decyzja, w której organ stwierdził, w myśl art. 158 § 2, że zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem przepisu art. 156 § 1 k.p.a. Trafnie zatem wskazuje pozwany, iż bieg trzyletniego terminu przedawnienia roszczeń powodów należy liczyć od dnia 31 stycznia 2002 r., kiedy to wydana została decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego ((...)) stwierdzająca nieważność orzeczenia Prezydium Rady Narodowej (...) W. nr (...) z dnia 4 grudnia 1967 r.

Trafnie jednak wskazują powodowie w piśmie z dnia 28 stycznia 2019 r., iż kwestia postępowania administracyjnego o ustanowienie prawa użytkowania wieczystego, toczącego się po stwierdzeniu nieważności decyzji odmawiającej ustanowienia własności czasowej nieruchomości objętej dekretem z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze (...). W. (Dz.U. Nr 50, poz. 279), nie pozostaje całkowicie bez znaczenia w niniejszej sprawie. Nie można jednak zgodzić się z powodami, iż kwestia tego czy termin przedawnienia roszczeń odszkodowawczych nie biegł do czasu ponownego rozpoznania wniosku dekretowego, była jednolicie rozstrzygana w orzecznictwie. W tej kwestii prezentowane były różne poglądy. Rozbieżności te usunęła dopiero uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2016 r. III CZP 14/16. W uchwale tej Sąd Najwyższy stwierdził, iż postępowanie administracyjne o ustanowienie prawa użytkowania wieczystego, toczące się po stwierdzeniu nieważności decyzji odmawiającej ustanowienia własności czasowej nieruchomości objętej dekretem z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze (...). W. (Dz.U. Nr 50, poz. 279), nie przerywa biegu przedawnienia roszczenia o naprawienie szkody spowodowanej nieustanowieniem tego prawa unieważnioną decyzją (art. 123 § 1 pkt 1 k.c.).

W uzasadnieniu tej uchwały Sąd Najwyższy wskazał jednak na istotną kwestię, akcentowaną również w późniejszych w orzeczeniach, które zapadły już po podjęciu wyżej już wskazanej uchwały III CZP 46/17, m.in. w wyroku z dnia 15 czerwca 2018 r. I CSK 393/16 oraz wyroku z dnia 27 czerwca 2018 r. I CSK 335/16, że w sytuacjach, w których postępowanie administracyjne zostało zakończone po upływie terminu przedawnienia, w razie podniesienia zarzutu przedawnienia roszczenia przez zobowiązanego, możliwe jest in casu zastosowanie art. 5 k.c. Wskazano przy tym na konieczność uwzględnienia konstytucyjnej zasady prawa do słusznego odszkodowania i powszechnego prawa do wynagrodzenia szkody wyrządzonej przez niezgodne z prawem działanie władzy publicznej (art. 21 i 77 ust. 1 Konstytucji). Nie może ująć uwagi okoliczność, że przedmiotem roszczenia powodów jest żądanie naprawienia szkody spowodowanej bezprawnym działaniem władzy publicznej po II wojnie światowej, która nie została naprawiona odrębną ustawą, mimo wielokrotnych deklaracji przedstawicieli władzy publicznej o takiej potrzebie. Z uwagi na źródło dochodzonego roszczenia oraz podmiot pozwany, strony inicjujące postępowanie o zapłatę odszkodowania nie powinny ponosić negatywnych konsekwencji wynikających z niejednolitej i zmiennej linii orzeczniczej organów wymiaru sprawiedliwości będących częścią władzy publicznej - czego przykładem są stanowiska zajęte w uchwałach Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2016 r., III CZP 14/16 oraz z dnia 28 marca 2018 r., III CZP 46/17 - w szczególności

wówczas, gdy we właściwym czasie podjęły działania, które według stanowisk wyrażanych wówczas w orzecznictwie sądowym, powinny doprowadzić do uwzględnienia tych roszczeń.

Zachodzi zatem konieczność analizy czy zaistniały w niniejszej sprawie szczególne okoliczności, które pozwalają na uznanie, że podniesienie przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Brak podstaw do takiego wniosku będzie bowiem czynił bezprzedmiotowym czynienie ustaleń co do wysokości szkody powodów zgodnie z wnioskami powodów zawartymi w piśmie z dnia 28 stycznia 2019 r.

Bezspornym jest, że ponowne rozpoznanie wniosku dekretowego trwało ponad 10 lat. W międzyczasie upłynął trzyletni termin przedawnienia, o którym mowa w art. 160§ 6 k.p.a. Ponowne rozpoznanie wniosku dekretowego nastąpiło bowiem dopiero decyzją z dnia 23 marca 2011 r. Prezydent (...) W. Nr (...) decyzją z dnia 23 marca 2011 r. (znak (...)), orzekł o ustanowieniu na 99 lat prawo użytkowania wieczystego do udziału wynoszącego 0,681 w gruncie o powierzchni 438 m⁽²⁾, położonego w W. przy ul. (...), opisanego w ewidencji gruntów jako działka (...) z obrębem (...) uregulowanego w KW (...) na rzecz I. K. w udziale wynoszącym 0,1135 części, M. G. w udziale wynoszącym 0,1135 części, J. C. w udziale wynoszącym 0,1135 części, G. K. w udziale wynoszącym 0,2270 części oraz M. B. w udziale wynoszącym 0,1135 części. Co istotne, decyzją tą Prezydent (...) W. jednocześnie odmówił ustanowienia prawa użytkowania wieczystego do udziału wynoszącego 0,319 części w gruncie stanowiącym dz. ew. (...) z obrębem (...) uregulowanej w KW (...) z uwagi na wcześniejszą sprzedaż lokali, za które powodowie w niniejszym postępowaniu domagają się odszkodowania.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego należy przyjąć, iż z tej właśnie decyzji powodowie dowiedzieli się o rozmiarze swej szkody. Powzięli bowiem informację o tym, że sprzedaż lokali wywołała nieodwracalne skutki prawne. Aby zatem skutecznie obronić się przez zarzutem przedawnienia wskazując, że jest on sprzeczny z zasadami współżycia społecznego, powodowie winni byli po wydaniu tej właśnie decyzji niezwłocznie podjąć kroki w celu dochodzenia odszkodowania. Tymczasem powodowie, reprezentowani już wówczas przez zawodowego pełnomocnika, dopiero po upływie 1,5 roku wnioskami z dnia 28 września 2012 r. podjęli kroki w celu uzyskania decyzji stwierdzających wydanie decyzji sprzedażowych z naruszeniem prawa. Takie decyzje zapadły w okresie od stycznia do czerwca 2013 r. Również po uzyskaniu tych decyzji powodowie nie wystąpili niezwłocznie z roszczeniami, lecz uczynili to dopiero w 2014 r., a dokładnie dnia 23 marca 2014 r. wystąpili z wnioskiem o zawiązanie do próby ugodowej, natomiast pozew o odszkodowanie wnieśli dopiero dnia 13 marca 2015 r.

W świetle tych okoliczności, zdaniem Sądu Apelacyjnego, nie można przyjąć, by powodowie niezwłocznie podjęli kroki w celu dochodzenia odszkodowania.

Powodowie w piśmie procesowym z dnia 28 stycznia 2019 r. odwołali się zarówno do orzecznictwa Sądu Najwyższego uznającego decyzje sprzedażowe za źródło szkody, jak i deklaracji Rządu RP złożonych w postępowaniu przez (...) w sprawie P. przeciwko Polsce, w których Rząd deklarował, z odwołaniem się do stanowiska zaprezentowanego w orzeczeniach Sądu Najwyższego, iż stwierdzenie wydania z naruszeniem prawa tzw. decyzji sprzedażowych może być uznane za źródło szkody. Trzeba jednak zwrócić uwagę na odmienną naturę stanów faktycznych tych spraw. W niniejszej sprawie powodowie nie zostali pozbawieni, jak tak to miało miejsce w sprawie P., odszkodowania z uwagi na zmianę stanowiska orzecznictwa co do podmiotu legitymowanego biernie w sprawach o odszkodowanie wywodzonych na gruncie art. 160 k.p.a. Powodowie możliwość wytoczenia powództwa o odszkodowanie za sprzedane lokale mieli i to już od daty decyzji nadzorczej z dnia 31 stycznia 2002 r.

O ile można zgodzić się z powodami, iż wobec ponownie toczącego się postępowania z wniosku dekretowego i rozbieżności orzecznictwa czy takie postępowanie przerywa bieg terminu przedawnienia roszczenia odszkodowawczego, mogli pozostawać w uzasadnionym przekonaniu, iż dopiero po zakończeniu tego postępowania winni wystąpić z pozwem o odszkodowanie, o tyle dalsze zwlekanie z wniesieniem pozwu, po zakończeniu postępowania administracyjnego, tj. uzyskaniu decyzji z dnia 23 marca 2011 r., nie pozwala na formułowanie wniosku, iż podniesienie zarzutu przedawnienia w postępowaniu wszczętym pozwem z dnia 13 marca 2015 r. jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Nie uzasadnia takiego wniosku również fakt, iż przed podjęciem uchwały III CZP 46/17 kwestia tego czy decyzje sprzedażowe mogą być uznane za źródło szkody budziła w orzecznictwie kontrowersje i skutkowała odmiennymi rozstrzygnięciami sądów powszechnych i Sądu Najwyższego. Trzeba bowiem zauważyć, że orzecznictwo w kwestii tego czy tzw. decyzje sprzedażowe mogą być uznane za źródło szkody polegającej na utracie własności lokali, nie było jednolite.

Poza tym, zauważyć należy, iż również ta część orzecznictwa, która dopuszczała tzw. decyzje sprzedażowe za źródło szkody, wskazywała jedynie na dodatkową możliwość dochodzenia odszkodowania w związku z utratą własności lokali. Zasadniczo w orzecznictwie nie została wykluczona możliwość dochodzenia kompensacji tego typu szkody w związku z stwierdzeniem nieważności decyzji dekretowych. Możliwość dochodzenia odszkodowania za lokale sprzedane przez stwierdzeniem nieważności decyzji dekretowej czy też stwierdzeniem wydania tej decyzji z naruszeniem prawa, nie została też uzależniona od podważania legalności decyzji sprzedażowych, w każdym bądź razie powodowie nie wskazali, by takie właśnie kwestie legły u podstaw ich decyzji o dochodzeniu odszkodowania dopiero w 2014 r.

Powodowie, jeśli nie wytoczyli powództwa w terminie 3 lat od dnia stwierdzenia nieważności decyzji dekretowej, gdyż czekali na zakończenie postępowania administracyjnego w którym ponownie rozpoznawany był wniosek dekretowy, winni byli niezwłocznie po zakończeniu tego postępowania, co nastąpiło w 2011 r., podjąć kroki w celu dochodzenia odszkodowania. Kroki te podjęli jednak dopiero 23 marca 2014 r. składając nie pozew, lecz wniosek o zawezwanie do próby ugodowej. Jedynie na marginesie wskazać należy, iż również działania w celu uzyskania w trybie administracyjnym stwierdzenia wydania decyzji sprzedażowych z naruszeniem prawa nie zostały podjęte niezwłocznie po zakończeniu postępowania administracyjnego, w którym ponownie rozpoznawany był wniosek dekretowy. Zostały one podjęte dopiero we wrześniu 2012 r. Decyzje stwierdzające wydanie decyzji sprzedażowych wydane zostały w okresie od stycznia do czerwca 2013 r., a wniosek o zawezwanie do próby ugodowej został złożony w marcu 2014 r.

W świetle tych okoliczności, zdaniem Sądu Apelacyjnego, podniesienie zarzutu przedawnienia w niniejszej sprawie nie może być uznane za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

W tym stanie rzeczy zbędnym jest odnoszenie się do pozostałych kwestii istotnych z punktu widzenia roszczeń powodów, tj. wysokości szkody i przeprowadzania postępowania dowodowego na tę okoliczność.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny w oparciu o art. 385 k.p.c. oddalił apelację powodów jako niezasadną.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego rozbieżność w orzecznictwie, która skłoniła powodów do dochodzenia odszkodowania co prawda po upływie terminu przedawnienia roszczenia wywodzonego z decyzji dekretowej, ale inspirowanego ówczesnym orzecznictwem dopuszczającym decyzje dekretowe jako źródło szkody, uzasadnia nieobciążanie ich kosztami niniejszego postępowania w oparciu o art. 102 k.p.c.

Marzanna Góral Beata Kozłowska Anna Strączyńska